

На основу члана 49. став 3. Закона о заштити од пожара ("Службени гласник РС", бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18 - др. закон), члана 17. став 4. и члана 24. став 2. Закона о Влади ("Службени гласник РС", бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС, 72/12, 74/12 - исправка УС, 7/14 - УС, 44/14 и 30/18 - др. закон),

Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде уз сагласност министра унутрашњих послова доноси

ПРАВИЛНИК
О ПОСЕБНИМ МЕРАМА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА У ПОЉОПРИВРЕДИ
(Сл. гласник РС бр. 107/23)

Основни текст на снази од 02/12/2023 , у примени од 02/12/2023

Члан 1.

Овим правилником ближе се прописују посебне мере заштите од пожара у пољопривреди.

Члан 2.

(1) Под посебним мерама заштите стрних и других усева од пожара, у складу са законом, подразумевају се:

- 1) организовање сталног дежурства;
- 2) организовање осматрачке службе;
- 3) организовање службе везе и обавештавања;
- 4) опремање механизације одговарајућом противпожарном опремом;
- 5) контрола противпожарне опреме;
- 6) контрола исправности механизације;
- 7) контрола ускладиштавања усева.

(2) Привредно друштво, земљорадничка задруга, установа или друго правно лице, предузетник и пољопривредник који врши жетвене радове, односне бербу, предузима посебне мере заштите стрних и других усева од пожара из става 1. овог члана.

Члан 3.

(1) Ради заштите стрних и других усева од пожара у јединицама локалне самоуправе и месним заједницама, најкасније 20 дана пре жетве или бербе, као и за време жетве или бербе, вршидбе, транспорта и ускладиштења стрних и других усева, спроводе се посебне мере које се састоје у организовању сталног дежурства, осматрачке службе и службе везе и обавештавања.

(2) Посебне мере из става 1. овог члана и облици њиховог организовања, као и контрола над спровођењем тих и других мера заштите од пожара, остварују се преко надлежних органа јединица локалне самоуправе.

Члан 4.

(1) Организованим сталним дежурством обезбеђују се присуство и надзор у заштити стрних и других усева од пожара непрекидно у току 24 часа.

(2) Осматрачка служба врши обиласке и посматрање пољопривредног земљишта засејаног стрним и другим усевима са доминирајућих врхова са којих постоји добар преглед подручја.

(3) Служба везе врши међусобно обавештавање путем одговарајућих уређаја везе, ради садејства у спровођењу мера сталног дежурства и осматрања, као и садејства са ватрогасним јединицама.

(4) Правилно вршење сталног дежурства, као и правилно функционисање осматрачке службе, службе везе и обавештавања, те других посебних мера предвиђених овим правилником, плановима заштите од пожара и другим актима обезбеђује се контролом над спровођењем посебних и других мера заштите од пожара.

Члан 5.

Ради заштите стрних и других усева од пожара, не ложе се отворене ватре у близини усева.

Члан 6.

(1) Ако су стрни и други усеви засејани на комплексу земљишта већем од 50, а мањем од 100 ha, жетва отпочиње прокошавањем усева по средини, најмање у ширини од 15 m.

(2) На комплексу земљишта већем од 100 ha, прокошавање се врши тако да се одваја приближно сваких 50 ha најмање у ширини од 15 m.

(3) По завршетку прокошавања, прокошени појас се мора одмах преорати.

Члан 7.

(1) Жетва, односно берба стрних и других усева на земљишту поред железничке пруге отпочиње жетвом, односно бербом усева поред пруге у ширини од најмање 60 m.

(2) Покошени усеви или слама морају бити уклоњени непосредно после жетве или бербе, а земљиште истог дана поорано.

Члан 8.

Камарисање неовршених стрних усева и сламе ван насеља може се вршити на удаљености од најмање 100 m од железничке пруге, вода високог напона, трафостанице, складишта запаљивих материја, објеката у којима се ложи ватра и сличних објеката који могу изазвати пожар.

Члан 9.

Привредно друштво, земљорадничка задруга, установа или друго правно лице, предузетник и пољопривредник неовршене стрне усева и сламу могу слагати у камаре величине 20 x 6 m, са растојањем и одстојањем од 20 m, или величине 50 x 8 m, са растојањем и одстојањем од 50 m.

Члан 10.

(1) Пољопривредници неовршене стрне усева и сламу могу камарисати на заједничким гувнима ван насеља или у сопственом дворишту.

(2) На заједничким гувнима камарисање се може вршити по систему парних камара величине 2 x 10 m, тако да растојање између камара буде 4 m, а растојање и одстојање између пара камара најмање 20 m.

(3) Камаре неовршених стрних и других усева у дворишту пољопривредника морају бити удаљене најмање 6 m од објеката или запаљивих материја.

Члан 11.

Жетва, берба, вршидба и транспорт стрних и других усева и сламе обављају се вршаћим машинама, комбајнима, тракторима, другим теретним моторним возилима и покретним сушарама које су обезбеђене од избијања пожара варничењем, исијавањем топлоте или на други начин и снабдевене одговарајућим хватачима, разбијачима и пригушивачима варница.

Члан 12.

(1) Транспорт неовршених стрних и других усева и сламе може се вршити само возилима која испуњавају услове из члана 11. овог правилника.

(2) Транспорт неовршених стрних и других усева и сламе не може се вршити запрежним возилима која употребљавају уређаје за осветљење који могу изазвати пожар.

Члан 13.

(1) Комбајн којим се обавља жетва, односно берба и вршидба мора бити снабдевен исправним апаратом типа С-9, ашовом и лопатом за гашење пожара.

(2) Ако се жетва, односно берба и вршидба обављају помоћу три или више комбајна, поред опреме из става 1. овог члана мора се обезбедити аутоцистерна или цистерна са тракторском вучом запремине 3.000 до 5.000 l, напуњена водом, са уграђеном пумпом и снабдевена опремом за гашење пожара.

Члан 14.

(1) Трактор којим се обавља вршидба мора бити снабдевен апаратом за гашење пожара типа С-9, а поред вршалице мора постојати исправна једноцилиндрична ручна пумпа за гашење пожара са одговарајућим прибором.

(2) На вршалици се мора налазити суд широког отвора, напуњен водом у количини од најмање 50 l.

Члан 15.

Трактор који покреће вршалицу у вршидби мора бити прописно удаљен од вршалице, снабдевен инсталацијом за одвођење статичког електрицитета, везан за вршалицу исправним челичним ужетом, а на простору између њега и вршалице не могу се налазити усеви и слама.

Члан 16.

(1) Свакодневно по завршетку рада, пољопривредне машине које учествују у вршидби, осим вршалице, као и овршене житарице, морају се удаљити на место безбедно од избијања пожара.

(2) Између камара неовршених стрних и других усева може се пролазити само пољопривредним машинама којима се обавља вршидба.

Члан 17.

(1) При обављању жетве, бербе, вршидбе, транспорта стрних и других усева и камарисања, не може се пушити, палити и носити ватра и жар и користити средства са отвореним пламеном.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, може се пушити на месту које је означено као место за пушење и удаљено најмање 30 m од места рада, те снабдевано посудом напуњеном водом за гашење опушака и палидрваца.

Члан 18.

(1) Ради заштите стрних и других усева од пожара и одржавања повољног хранљивог режима пољопривредног земљишта и оптималног садржаја органске материје, најкасније 20 дана након жетве, односно бербе на катастарској парцели, врши се заоравање, односно тањирање жетвених остатака (сламе, кукурузовине и др.).

(2) Изузетно од става 1. овог члана, ако услед недостатка физичке зрелости земљишта на катастарској парцели није било могуће извршити заоравање, односно тањирање жетвених остатака у року од 20 дана након жетве или бербе, заоравање, односно тањирање жетвених остатака врши се одмах по наступању физичке зрелости земљишта на тој катастарској парцели.

Члан 19.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о посебним мерама заштите од пожара у пољопривреди ("Службени гласник РС", број 27/84).

Члан 20.

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Број 000 2782692023 14847000 000 000 001

У Београду, 28. новембра 2023. године

Министар,

Јелена Танасковић, с.р.